

Rok rządów: deregulacja najważniejszym dokonaniem MNiSW

Skuteczna walka z biurokracją na uczelniach, dbałość o wysoką jakość kształcenia, a także przygotowanie pierwszej ustawy o innowacyjności, która pobudzi polską gospodarkę - to tylko niektóre dokonania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, o których mówił wicepremier Jarosław Gowin na podsumowaniu pierwszego roku rządów.

Szef resortu nauki wskazał, że polskie szkolnictwo wyższe jest dramatycznie niedofinansowane, a do niedawna także zbiurokratyzowane, co było skutkiem ubocznym wprowadzania w poprzednich latach wielu reform. - Zaczęliśmy od oczyszczania przedpola, czyli od ograniczania biurokracji. 1 października tego roku weszła w życie ustawa deregulacyjna i siedem rozporządzeń, które zdecydowanie ograniczają liczbę zupełnie niepotrzebnych, biurokratycznych obowiązków - powiedział Gowin.

Projakościowe finansowanie uczelni

Kolejną inicjatywą, która ma odmienić oblicze polskiej nauki, będzie nowe rozporządzenie w sprawie sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla szkół wyższych. - To, że uczelnie w rankingach światowych z roku na rok spadały coraz niżej, było w dużej mierze konsekwencją wadliwego modelu finansowania. Finansowano uczelnie nie ze względu na jakość kształcenia, na jakość badań, tylko pod jednym kątem - liczby studentów. Im więcej studentów, tym więcej pieniędzy. Konsekwencją tego musiało być umasowienie studiów i obniżenie poziomu. Zmieniamy te zasady. Będziemy kładli nacisk na wysoką jakość kształcenia, zajęcia w małych grupach, zdobywanie grantów naukowych, zwłaszcza tych międzynarodowych - zapewnił minister nauki.

Przeciw drenażowi mózgu

Umiędzynarodowienie polskiej nauki było kolejnym obszarem, nad którym ministerstwo intensywnie pracowało w minionym roku. Podpisanie umowy o uznawalności dyplomów z Chinami podczas wizyty Jarosława Gowina w Chińskiej Republice Ludowej, rozwiązanie kwestii tzw. habilitacji słowackich czy prace nad Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA) to tylko niektóre z osiągnięć. - NAWA będzie odpowiadała nie tylko za stworzenie systemu stypendiów dla polskich studentów i naukowców wyjeżdżających za granicę. Celem tej instytucji jest ściągnięcie do Polski setek, czy nawet tysięcy zdolnych naukowców, którzy rozsiani są po uniwersytetach całego świata - tłumaczył minister Gowin. Głównym zadaniem agencji będzie odwrócenie wektora drenażu mózgu, który skutkowało tym, że badacze zmuszani byli do emigracji. Ministerstwo chce stworzyć warunki do powrotu najlepszym. - Stać nas na to i pod względem finansowym, i pod względem organizacyjnym - zadeklarował wicepremier.

Ustawa 2.0 pisana z akademikami

Polska nauka potrzebuje nowej ustawy o szkolnictwie wyższym. - Powstaje ona jednak nie na biurku ministra, nie na biurkach urzędników, ale podczas dialogu ze środowiskiem - zaznaczył wicepremier. Trzy wyłonione w konkursie zespoły ekspertów pracują obecnie nad konkurencyjnymi koncepcjami ustawy. - Równoległe od października ruszył cykl konferencji i debat, których zwieńczeniem ma być we wrześniu 2017 roku Narodowy Kongres Nauki. Tam pokażemy nową ustawę, która będzie określała kierunek i strategię rozwoju polskiej nauki i polskich uczelni - powiedział Jarosław Gowin.

Lepsza współpraca nauki i gospodarki

Równie ważne jak nowa ustawa dla nauki i szkolnictwa wyższego jest zbudowanie pomostu między nauką a gospodarką. - Sejm przyjął już ustawę o innowacyjności, kluczową, bo dającą realne zachęty dla przedsiębiorców i naukowców do tego, aby współpracowali. To jest pierwsza ustawa o innowacyjności, nad drugą już pracujemy - zapowiedział minister nauki. Ustawa o innowacyjności czeka na podpis prezydenta - zacznie obowiązywać od 1 stycznia 2017 roku.

Ministerstwo nauki zreformowało Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, które jest kluczową instytucją z punktu widzenia współpracy nauki i biznesu. - Skorelowaliśmy działania NCBR z planem odpowiedzialnego rozwoju wicepremiera Mateusza Morawieckiego. Chcemy połączyć wysiłki i finansować badania w tych branżach, które są kluczowe dla polskiej gospodarki - powiedział Jarosław Gowin. Dodał także, że zapleczem dla gospodarczego rozwoju Polski powinien być Narodowy Instytut Technologiczny, skupiający najlepsze instytuty badawcze w kraju.

Popularyzacja nauki

- Nauka to nie tylko poszukiwanie prawdy, czy budowanie podwalin szybkiego rozwoju gospodarczego. Nauka ma także swoją społeczną odpowiedzialność - zaznaczył wicepremier. Dlatego też ministerstwo kładzie nacisk na popularyzację nauki zwłaszcza tam, gdzie dostęp do niej jest utrudniony. Uruchomiono programy wsparcia dla uniwersytetów trzeciego wieku i uniwersytetów dziecięcych. W przyszły roku w Polskę ruszą także Naukobusy, czyli mobilne nowoczesne laboratoria, które dotrą do najmłodszych mieszkających na wsi i w mniejszych miastach.

Głównym wyzwaniem na kolejny rok rządów jest praca nad nową ustawą o szkolnictwie wyższym, a także przyspieszenie wykorzystania funduszy unijnych oraz wzrost nakładów na naukę. - Liczę na twarde, ale przyjazne i owocne negocjacje w ramach Rady Ministrów przy okazji budżetu na rok 2018. Ale jestem optymistą, bo mamy wspólny cel. Tym celem jest budowa silnego państwa, silnej gospodarki i zamożnych, dobrze wykształconych Polaków - zakończył swoje wystąpienie wicepremier.

[relacja w TVP](#)